کد خبر: ۴۷۳۱۲۳
پنج شنبه ۲۴ اسفند ۱۴۰۲ ۱۷:۱۹

به قلم محمود صابری زاده؛

آداب و رسوم مردم لامرد در ماه مبارک رمضان

آداب و رسوم مردمان لامرد در ماه مبارک رمضان به قلم صابری زاده خبرنگار این شهرستان را باهم مرور میکنیم.

به گزارش خبرنگاران گروه فرهنگ، هنر و رسانه گزارش خبر، ماه مبارک رمضان از مهمترین ماههای خداست، رمضان نهمین ماه در تقویم اسلامی است و مسلمانان در این ماه پر خیر و برکت به روزه داری و نماز و عبادت و بندگی می پردازند و حضور در جمع مومنان و برپایی محافل و مجالس معنوی رنگ و بویی دیگر پیدا می کند.

باید گفت: همه مسلمانان معتقدند قرآن کریم در این ماه بر پیامبر مهربانی ها نازل شده است و در قرآن، مستقیماً به کسانی که ایمان آورده‌اند دستور داده شده که در این ماه روزه بگیرند.

رمضان با رمز و رازی که دارد همواره در نقاط مختلف کشور دارای آداب ورسوم خاصی است و مردم هر منطقه تلاش دارند با بهره گیری از این آداب و رسوم این ماه خداوند را عزیز بدارند و شاکر باشند.

این آداب و رسوم از سالیان سال نسل اندر نسل باقی مانده است گرچه برخی از این آداب و رسوم به دلیل تکنولوژی و فضای حاکم بر جامعه تغییر شکل یافته است.

اما در شهرستان لامرد؛

پیشواز: بسیاری از مردمان این دیار طوری ست که چند روز مانده به ماه مبارک رمضان روزه می گیرند و به پیشواز این ماه مبارک می روند و خیل عظیمی از مومنین نیز از دیرباز این روزه را در ایام خاصی در ماه های مبارک رجب و شعبان نیز انجام می‌شده است.

مردم لامرد برای استقبال از ماه مبارک رمضان به نظافت منزل و مساجد محله و شهر می پردازند و زنان خانه دار با تهیه آش، حلیم، شله زرد، و نان سرو ... و موارد خوراکی دیگر همانند ذولبیا، بامیا، رَنگینک و… و انواع خوراکی های دیگر هم برای خیرات و مبرات به خصوص در شب های جمعه و لیالی قدر به استقبال این ماه مبارک می رفتند.

با روئیت هلال ماه نشانه شروع ماه مبارک رمضان و ادای تکالیف است که برای دیدن رویئت ماه مردم با رفتن به پشت بام ها و جاهای بلند همانند تپه ها سعی در دیدن هلال ماه می کردند.

رویئت هلال توسط دو نفر بالغ و عادل صورت می گرفت و بعد از روئیت هلال ماه رمضان بلافاصله در مسجد با صدای بلند به اطلاع مردم می رساندند و چاوشی هم به صدا در می آمد.

روش بیدار شدن سحر: در گذشته که از موبایل، ساعت و وسایل تکنولوژی اصلا خبری نبود تشخیص وقت سحر از روی تجربه شخصی و از روی حرکت ماه و ستارگان صورت می گرفت و در صورت ابری بودن هوا با بانگ خروس مردم این منطقه از خواب بیدار می شدند و بعضی از افراد هم با شب زنده داری و مناجات مردم را خبر می کردند، بیدار کردن همسایگان با رفتن به درب منازل به هنگام سحر نیز در منطقه لامرد از مرسومات بود.

مردم برای اطلاع از فرا رسیدن وقت افطار روش های مختلفی وجود داشت به دلیل عدم ساعت و رادیو و تلویزیون امام مسجد هر محله ای به همراه جمعیتی از مردم که جلوی مسجد جمع می شدند با نگاه کردن به غروب آفتاب و سرخی بعد از غروب و کمی بعد از آن زمان افطار را تشخیص می دادند و موذن ضمن مراجعه به بالای پشت بام اذان می گفت.

در این منطقه روزه داران، روزه خود را با خواندن دعای افطار و به یاد شهیدان کربلا با خرما و شیر و یا با آب گرم افطار می کردند و بعضی از افراد نیز که متمکن بودند ضمن بردن غذا برای فقیران از بزرگان محل در خانه استقبال و مهمانی ترتیب می دادند و بعضی خانواده ها هم مواد خوراکی را به مسجد می آوردند و در بین روزه داران توزیع می کردند.

مسلمانان روزه دار در این ماه سعی می کنند که نماز های یومیه خود را در مسجد و به جماعت بخوانند به همین دلیل مساجد مملو از نمازگزران بوده و می شد.

معمولا در بین نماز ظهر و عصر یا قبل از اذان مغرب یا در شب بعد از افطاری روحانیون برجسته شهر یا طلبه هایی که از حوزه های علمیه قم یا شیراز یا مشهد به لامرد می آمدند برای مردم مسائل شرعی و سخنرانی را برای مردم بیان می کردند.

قرائت قرآن هم بعد از نماز صبح، بعد از نماز ظهر و عصر و شب ها در مساجد و بعضی از اماکن مذهبی همچون حسینیه ها و بعضی منازل به همراه

دعای افتتاح در شب صورت می گرفت و هر روز یک جزء قرآن تلاوت می شد.

صله رحم به جای آوردن وعیادت از بیماران نیز یکی از کارهای شایسته و پسندیده ای بود که در بین مردم لامرد مرسوم بود.

مردمان این منطقه عموماً نسبت فامیلی نزدیک با یکدیگر دارند، مهمان‌نوازی، خونگرمی و ارتباط خوبی با خواندن نماز و قرائت قرآن بویژه در ماه مبارک رمضان از دیرباز زبان زد بوده است.

روزه کله گُنجشکی؛

این نوع روزه(نصف روز) دختر خانم ها و آقاپسر های نونهال و نوجوان که به سن بلوغ نرسیده بودند با تشویق والدین و پدربزرگ و مادربزرگ ها انجام میشد بطوریکه که بعد از سحری تا قبل از اذان ظهر از خوردن و آشامیدن و اعمالی که روزه را باطل می کرد پرهیز می کردند.

باید گفت: هدف از روزه گرفتن کله گنجشکی، ترویج روزه داری و تمرینی برای نوجوانان که به سن تکلیف نرسیده بوده است تا سال های بعد روزه را کامل بگیرند.

در این ماه مردم این منطقه کمتر به مسافرت می‌رفتند و بیشتر به مراسم‌های مذهبی از جمله آموزش قرآن و قرآن خوانی می‌پرداختند و اکنون هم با شروع ماه مبارک رمضان مردان و زنان در مساجد جمع می‌شوند و هر روز جزئی از قرآن را ختم می‌کنند.

برپایی کلاس‌های احکام و قرآن در مساجد برای آموزش به کودکان یکی دیگر از رسومی است که از دیرباز در لامرد رایج بوده است که با استقبال خوب جوانان و نوجوانان همراه بوده است.

برگزاری مراسم سوگواری شهادت امام علی(ع) و شب های قدر؛

در شب ضربت خوردن حضرت علی (ع) و شب شهادت ایشان، از دیرباز همانند ماه محرم، با سیاه پوش کردن دیوارهای مساجد و حسینیه‌ها برای عزاداری در این اماکن جمع می‌شوند و به مدت سه شب به روضه خوانی و سینه زنی می‌پردازند.

مردم لامرد از هجدهم تا بیست و سوم رمضان با حضور در حسینیه هاو اماکن مذهبی به مراسم نوحه خوانی و عزاداری و شب‌های احیاء را به گرمی هرچه تمام تر برگزار می‌کنند.

برگزاری مراسم وداع با رمضان؛

آئین «الوداع» لامردی‌ها که هر ساله برگزار می‌شود، با نوای مداحان و ذاکران آل الله در حسینیه ها با شکوه و عظمت خاصی از دیرباز برگزار می شود.

با فرا رسیدن آخرین روز ماه نزول قرآن، مؤمنین روزه دار لامردی پس از حدود یک ماه شب زنده‌داری، با حضور در مساجد و حسینیه‌ها آئین ویژه وداع با ماه مهمانی خدا را برگزار می کنند.

فلسفه وجودی این آئین، جدا از حفظ حرمت ماه رمضان ترویج این باور حقیقی است که پایان این ماه مبارک از دست رفتن فرصت‌های استثنایی برای جلب رحمت الهی است.

عید فطر و خداحافظی با رمضان؛

اما روزهای پایانی ماه مبارک رمضان هم حال وهوای خاصی دارد و مردم هر ساله دو روز قبل از فرا رسیدن عید فطر به استقبال آن می‌روند.

لامردی ها هم مثل سایر مسلمانان هر سال با شور و شعف خاصی این عید را برگزار می کنند و روزه داران لامردی عصر آخرین روز ماه مبارک رمضان فطریه خود را که در اصلاح محلی این منطقه به آن سر روزه می‌گویند را جدا کرده و پس از نماز عید سعید فطر به افراد نیازمند می‌دهند.

گفته می شود: لامردی ها در گذشته روز عید فطر را با پوشیدن لباس‌های نو پس از نماز عید به زیارت اهل قبور و دید و بازدید از اقوام و دوستان و آشنایان می‌رفتند.

امروزه هم همانند، رفتن به زیارت اهل قبور و بازدید از اقوام جز آداب مردم لامرد در عید فطر محسوب می‌شود.

شهرستان لامرد در فاصله ۳۷۵ کیلومتری مرکز استان فارس واقع شده که هوایی بسیار گرم و زمستانی معتدل دارد.